

DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE

4-5 ANI

Contents

Sanda la grădiniță	3
<i>adaptare după Maria Tamaș</i>	3
Familia mea	5
Sfatul mamei este bun	5
<i>de Florin Iordănescu</i>	5
O plimbare prin oraș	5
Toamna	7
<i>de Elena Dragoș</i>	7
Toamna	8
<i>de Demostene Botez</i>	8
Supa de zarzavat	8
<i>de Otilia Cazimir</i>	8
Soarele	9
<i>de Sen Alexandru</i>	9
Rilă-Iepurilă	9
<i>de Irimie Străuț</i>	9
Ninge!	10
<i>de Otilia Cazimir</i>	10
Iarna pe uliță	11
<i>de George Coșbuc</i>	11
La dum	14
<i>de Otilia Cazimir</i>	14
Țara mea	15
<i>de Otilia Cazimir</i>	15
Moș Nicolae	15
Steaua sus răsare	16
<i>Sorcova (1)</i>	16
Punguța cu doi bani	18
<i>de Ion Creangă</i>	18
Ursul păcălit de vulpe	21
<i>de Ion Creangă</i>	21
Aventura broscuței	23
<i>de Tiberiu Jugănar</i>	23
Primăvara	24
<i>de Vasile Alecsandri</i>	24
De ziua mamei	25

<i>de Elena Farago</i>	25
Ridichea uriașă	25
<i>poveste populară</i>	25
Rilă-Iepurilă și cărăbușul cu aripioare de aur	26
<i>de Florin Mugur</i>	26
În ziua de Paști	28
<i>de Elena Farago</i>	28
Tâmplarul	29
<i>de Mihai Theodorescu</i>	29
Noi, albinele	29
<i>de Călin Gruia</i>	29
Scufița Roșie	30
<i>de Frații Grimm</i>	30
Focul	33
<i>de Nina Stănculescu</i>	33
1 Iunie, Ziua Copilului	36
<i>de Teodor Munteanu</i>	36

Sanda la grădiniță

adaptare după Maria Tamaș

Țîrrrrr!!! A sunat deșteptătorul...

Am deschis întâi un ochi, apoi pe celălalt, crezând că încă visez. Șorțulețul albastru se afla într-adevăr pe speteaza scaunului, iar ghiozdănașul roșu, în care mama avea să-mi dea mâncare pentru micul dejun, era pe masă. Am sărit din pat și m-am dus să mă spăl și să mă pieptăn. Când mama a venit din bucătărie, eram îmbrăcată.

— Toate sunt bune, îmi spuse ea zâmbind, numai că ai îmbrăcat șorțul de-a-ndoaselea. Hai să te ajut eu... Uite-așa, să știi că se încheie în spate.

Mi-am băut grăbită cafeaua cu lapte, iar mama nu m-a dojenit, știa ea cât eram de nerăbdătoare să ajung la grădiniță.

Când coboram treptele, vecinele m-au întreat:

— Unde pleci, Sandală, atât de dimineață? La magazin sau la piață?

— Mergi cumva cu barca pe lac să te plimbi?

— Mai stai cu noi de vorbă!

— Iertați-mă, n-am timp, le-am strigat eu din fugă. Astăzi merg pentru prima oară la grădiniță.

Pe drum m-am întâlnit cu băiatul vecinului, care m-a salutat și s-a uitat lung după mine. Vânzătoarea de la chioșcul de limonadă m-a zărit și m-a salutat și ea. Polițistul, văzând cât eram de grăbită, a făcut semn și a oprit mașinile ca să pot trece strada.

Iată și grădinița! În curte, copiii se joacă de-a șoferii și stau înșirați unul după altul și aleargă strigând:

Du-te, camionule, du-te
Și-ntoarce iute,
Să iei cărămizi și pietriș,
Și țigle pentru-acoperiș,
Zidarii au nevoie de ele,
Pornește motorul, aleargă pe
Străzi și șosele.

Apoi educatoarea a bătut din palme și toți copiii ne-am strâns în jurul ei.

— A venit toamna, povestea ea, rândunelele își părăsesc cuiburile și pleacă în țările calde, copacii își pierd frunzele, iar noi nu ne vom mai putea juca multă vreme în curtea grădiniței.

— Doamna educatoare, strigă un băiat. În vacanță am învățat o poezie.

— S-o auzim!

Băiețelul se apropie de educatoare și începu să recite:

Grădiniță dragă, bun găsit!
Noi, copiii toți, te-am îndrăgit
Și-am venit să învățăm aci
Cântece, povești și poezii.

Apoi, o fetiță blondă, de la școală, ne-a dăruit flori zicând:

Vouă, frați mai mici, surori,
Vă împart acuma flori
Din partea școlarilor.

De bucurie, noi, cei din grupa mică, am început să batem din palme. Doamna educatoare ne-a pofțit într-o încăpere împodobită cu flori. Pe măsuțe se aflau bomboane și mere roșii, pe polițe și în lăzi se aflau o mulțime de jucării. Unele îmi erau cunoscute și știam chiar și versuri despre ele. Ascultați:

Cu ce fel de jucării
Ne jucăm, voi știți, copii?
Cu păpuși, cu crățiți mici
Și cu mingi și cu pisici,
Cu bărcuțe, cu vapoare,
Cu căluți de lemn, tractoare
Și cu tobe, cu trompete,
Avioane și rachete.

Am început să ne jucăm. Unii construiau case, alții se jucau cu trenulețul automat. Fetițele pieptăneau păpușile sau le coseau rochițe. Gospodinele se apucaseră de gătit, cântând:

Plita-i roșie ca para,
Fierbe-n clocote mâncarea,
Ciorba e aproape gata
Și friptura, și salata.
Musafiri, poftiți în casă
Și așezați-vă la masă!

Între timp, s-a făcut ora prânzului. Am așezat jucăriile la locul lor și-am pornit către casă. Mama mă aștepta nerăbdătoare în colțul străzii și m-a întrebat dacă mi-a plăcut la grădiniță.

— A fost minunat, mămico, i-am răspuns eu.

Familia mea

Mama, tata și cu mine
Sora mea și- ai mei bunici
Stăm cu toții într-o casă
Bine e la mine acasă!

Suntem veseli,fericiți
Ne-ajutăm, ne respectăm
Lucruri multe învățăm
Creștem mari, suntem iubiți!

Sfatul mamei este bun

de Florin Iordănescu

Mama mea m-a învățat
Ca să fiu mereu curat.
Serile și dimineața
Îmi spăl mâinile și fața.

Pe urechi mă spăl, pe gât,
E destul numai atât?
Nu-i destul, că peste zi
Mă pot iarăși murdări.

Mi-a mai spus mama așa:
„Înainte de-a mânca,
Te speli bine cu săpun!”
Sfatul mamei este bun.

Și la masă când mă cheamă,
Eu de sfatul ei țin seamă,
Ca orice copil cuminte,
Îmi spăl mâinile-nainte.

O plimbare prin oraș

În pădure e mare sărbătoare. Toate animalele s-au adunat să-l sărbătorească pe Bunny, un iepuraș care tocmai împlinise cinci anișori. Bunny era tare neastâmpărat și întotdeauna intra într-o belea din cauză că nu-i asculta pe părinții săi.

De ziua lui a primit de la părinți o bicicletă cu care s-a hotărât să străbată toată pădurea. Cum mergea el așa, a văzut în depărtare cum se înălțau falnicele clădiri ale orașului de lângă pădure.

Atras de aventură, Bunny s-a hotărât să meargă cu bicicleta până în oraș, să-l vadă mai de aproape, dar cum a ajuns în oraș, s-a speriat teribil de claxonul unei mașini care-i venea din față. A ocolit mașina și a vrut să se întoarcă în pădure, dar o altă mașină l-a claxonat și zgomotul asurzitor l-a făcut să cadă de pe bicicletă. Speriat, și-a abandonat bicicleta și a luat-o la fugă pe străzi, ascunzându-se după un camion. Nu bine a respirat ușurat, că un nor uriaș de fum a ieșit din țeava de eșapament a camionului și l-a speriat din nou pe bietul iepuraș. Bunny a început să tușească încându-se și a luat-o din nou la fugă pe străzi. Alergând el așa, a văzut la un moment dat mai mulți copaci, și crezând că este pădurea, a alergat fericit printre ei.

Aici, alte zgomote asurzitoare l-au speriat la culme. O mulțime de copii se afla în parc și se dădea în leagăne. Speriat, iepurașul s-a ascuns după un copac, dar un copil l-a prins de urechi și a început să-i strige de bucurie pe ceilalți copii: „Ia priviți ce am găsit eu!” Și toți copiii s-au înghesuit să-l privească țipând și râzând de bucurie, încercând să pună mâna pe el.

„E al meu, eu l-am găsit!”

„Hai să ne jucăm cu el!”, zise un alt copil.

„Să-i legăm o fundă roșie la gât!”, a zis o fetiță.

Speriat, iepurașul s-a zbătut până a căzut din mâinile băiețelului. Când a simțit iarba sub picioare, a luat-o la fugă printre copaci. Și a tot alergat el prin parc până a obosit. Atunci s-a oprit lângă un pom și a zis:

„Ce foame mi s-a făcut... Dar iarba asta e plină de hârtii și nu e așa bună la gust ca cea din pădure. Vreau înapoi la căsuța mea din pădure!”

Plângând, iepurașul a pornit din nou la drum, cu speranța că va ajunge acasă. Și cum tot mergea el, a văzut un lac.

„După atâta drum, mi s-a făcut sete. Oare e bună apa din lac?”

Dar cum a luat o înghițitură de apă, a și scuipat-o din gură.

„Ce gust rău are apa asta! Dar nici nu e de mirare, uite ce mizerii au aruncat oamenii în apă: hârtii, flacoane, ghete, de parcă n-ar avea coșuri de gunoi. Ce urât e orașul, de departe părea o cetate măreață cu multe turnuri, dar în realitate nu e decât un oraș poluat de zgomote și de gunoaiile aruncate de oameni peste tot. Mai bine e în pădurea mea, unde iarba e fragedă, curată și are un

gust atât de dulce. În pădurea mea, pârâul are apa cristalină și susură de bucurie că e limpede. Acolo, toate animalele sunt fericite și au grijă de mediul înconjurător.”

La un moment dat, iepurașul a văzut-o zburând peste oraș pe prietena lui Bubu, o bufniță.

„Bubu, uită-te jos, sunt eu, Bunny. Ajută-mă, te rog, să ajung acasă, căci m-am rătăcit.”

„Bunny, ce cauți aici în oraș? Părinții tăi te caută disperati în toată pădurea.”

„Mă plimbam cu bicicleta mea cea nouă și m-am rătăcit. Vreau acasă la familia mea. Ajută-mă, te rog, că se întunecă și mi-e frică!”

„Bine, te conduc eu până la pădure și de acolo te descurci singur.”

Așa a ajuns iepurașul Bunny acasă teafăr, cu ajutorul bufniței. Când și-a revăzut părinții, le-a sărit în brațe și le-a promis că nu va mai pleca singur din pădure.

A doua zi, și-a adunat prietenii din pădure și au hotărât să apere cu orice preț pădurea de toți cei care vor încerca să o polueze.

Toamna

de Elena Dragoș

Zboară frunzele în vânt,
Ce frumos cad la pământ!
Toamna iarăși a sosit,
Mic și mare-i mulțumit.

Noi cu toții ne-adunăm,
Desenăm, lucrăm, pictăm.
Vremea trece cu folos,
Chiar de-i timp urât, ploios.

Toamna

de Demostene Botez

Toți acei ce-ntreaga vară
Au lucrat, din zori în seară,
Toamna cu roade bogate,
Au și fructe, și bucate.

Mere, pere în panere,
Prune bune și alune,
Și gutui amăru
Cu puf galben ca de pui
Și tot felul de legume,
De nu le mai știi pe nume.

Supa de zarzavat

de Otilia Cazimir

S-a dus gospodina să ia zarzavat,
Și vine acasă cu coșu-ncărcat
 Cu morcovi,
 Cu varză,
 Cartofi,
 Pătrunjel,
 Cu sfeclă,
 Cu ceapă,
Că toate-s la fel!

Și toate încep să se certe pe masă:
-Ba, eu sunt mai dulce! - Ba, eu mai frumoasă!
 Dar morcov
 Sau varză,
 Cartof,
 Pătrunjel,
 Ori sfeclă,

Ori ceapă, -
Nu-s toate la fel?

Soarele

de Sen Alexandru

Vrednic e bătrânul soare
Și e bun ca fiecare.
Dă căldură și lumină,
Crește floarea în grădină,
Gâze, fluturi, puișori
Și bujori
În obrăjori.

Și-l cunoaște pe Ionică
Mai demult, din grupa mică.
„Eu”, mi-a spus bătrânul soare,
Îl voi trece în grupa mare.”

Rilă-Iepurilă

de Irimie Străuț

Rilă-Iepurilă este foarte răsfățat și răzgâiat, toate voia să i se facă pe plac, altfel stârnea un tărăboi de se auzea din crâng până în oraș.

Când a ajuns în grupa mare, a zis că de acum este suficient de mare ca să facă tot ce dorește. De aceea, într-o zi, când tatăl său i-a propus să-l ducă cu mașina în excursie la munte, fiind invitat să stea pe bancheta din spate, Rilă-Iepurilă a refuzat:

— Nu și nu! Eu vreau să stau în față măcar până la pădure...

Tatăl său i-a explicat cu răbdare:

— Dacă te las în față, voi fi amendat de Poliție pentru că nu ai decât șase ani și copiii nu au voie să stea pe scaunul din față al autoturismelor nici dacă își pun centurile de siguranță.

— Nu se poate, vreau să stau în față pentru că și pe bicicletă m-ai plimbat în față. Vreau în față, vreau în față!

— Da, recunosc, pe bicicletă pot să te duc în față pentru că ai numai șase ani, dacă ai fi avut mai mult de șapte ani nu te-aș fi

putut plimba pe scaunul din față al bicicletei, special pus acolo pentru tine. În mașină este interzis copiilor să stea pe scaunul din față, ți-am mai spus asta.

Fără să asculte spusele tatălui, iepurașul strigă cu toată puterea:

— Vreau în față, vreau în față!

Plictisit să-l audă urlând, tatăl l-a lăsat să stea pe scaunul din față al mașinii și au pornit în excursie. Deodată, în fața mașinii a apărut un urs! O frână bruscă și ursul a scăpat nevățamat, dar un țipăt ascuțit a umplut toată șoseaua. Ce s-a întâmplat?

La frâna bruscă pusă de șofer, Rilă-Iepurilă a ajuns cu boticul în parbriz, iar fruntea a atins capota mașinii, iepurașul simțind imediat cucuiele ce-l vor face să semene cu un iedut neastâmpărat.

De la această întâmplare este suficient ca tatăl să-i dea un sfat pentru ca Rilă-Iepurilă să îl urmeze, convins fiind că cei mari ne sfătuiesc numai de bine!

Ninge!

de Otilia Cazimir

**Ssst!... Măicuța gerului,
Cu mânuța înghețată,
Bate-n poarta cerului
Și întreabă supărată:**

**- Unde-s stelele de sus?
- Iacă, nu-s!**

**Vântul rău le-a scuturat
Și le-mprăștie prin sat.**

**Uite una: s-a desprins
Dintr-o margine de nor
Și coboară-ncetisior...
- Oare-a nins?**

E un fulg și-i cel dintâi

**Și aduce-n vânt ninsoare,
Drumuri albe peste văi,
Ras curat în ochii tăi,
Sănioare,
Zurgălăi...**

Iarna pe uliță

de George Coșbuc

A-nceput de ieri să cadă
Câte-un fulg, acum a stat,
Norii s-au mai răzbunat
Spre apus, dar stau grămadă
Peste sat.

Nu e soare, dar e bine,
Și pe râu e numai fum.
Vântu-i liniștit acum,
Dar năvalnic vuiet vine
De pe drum.

Sunt copii. Cu multe sănii
De pe coastă vin țipând,
Și se-mping, și sar râzând:
Prin zăpadă fac mătănii
Vrând-nevrând.

Gură fac ca roata morii;
Și de-a valma se pornesc,
Cum prin gard se gâlcevesc
Vrăbii gureșe, când norii
Ploi vestesc.

Cei mai mari acum, din sfadă,
Stau pe-ncăierate puși;
Cei mai mici, de foame-aduși,
Se scâncesc și plâng grămadă
Pe la uși.

Colo-n colț acum răsare

Un copil, al nu știu cui;
Largi de-un cot sunt pașii lui,
Iar el mic, căci pe cărare
Parcă nu-i.

Haina-i măturând pământul
Și-o târăște-abea-abea:
Cinci ca el încap în ea;
Să mai bată, soro, vântul,
Dac-o vrea!

El e sol, precum se vede,
Mă-sa l-a trimis în sat,
Vezi, de aceea-i încrunțat,
Și s-avântă, și se crede
Că-i bărbat;

Cade-n brânci și se ridică,
Dând pe ceafă puțintel
Toata lâna unui miel:
O căciulă mai voinică
Decât el.

Și tot vine, tot înoată,
Dar deodată cu ochi vii,
Sta pe loc – să mi te ții!
Colo, zgomotoasă gloată
De copii!

El degrabă-n jur chitește
Vrun ocol, căci e pierdut,
Dar copiii l-au văzut!
Toata casa năvălește
Pe-ntrecut.

Uite, mă, căciula, frate,
Mare cât o zi de post -
Aoleo, ce urs mi-a fost!
Au sub dânsa șapte sate

Adăpost!

Unii-l iau grăbit la vale,
Alții-n glumă parte-i țin -
Uite-i, fără pic de vin
S-au jurat să-mbete-n cale
Pe creștin!

Vine-o babă-ncet pe stradă
În cojocul rupt al ei
Și încins cu sfori de tei.
Sta pe loc acum să vadă
Și ea ce-i.

S-oțerește rău bătrâna
Pentru micul Barbă-Cot.
Ați înnebunit de tot –
Puiul mamei, dă-mi tu mâna
Să te scot!

Cică vrei să stingi cu paie
Focul când e-n clăi cu fân,
Și-apoi zici că ești român!
Biata bab-a-ntrat în laie
La stăpân.

Ca pe-o bufniț-o-nconjoară
Și-o petrec cu chiu, cu vai,
Și se țin de dânsa scai.
Plină-i strîmta ulicioară
De alai.

Nu e chip să-i faci cu buna
Să-și păzească drumul lor!
Râd și sar într-un picior,
Se-nvârtesc și țipă-ntruna
Mai cu zor.

Baba și-a uitat învățul:

Bate-njură, dă din mâni:
„Dracilor, sunteți păgâni?
Maica mea! Să stai cu bățul,
Ca la câni!”

Și cu bățul se-nvârtește
Ca să-și facă-n jur ocol;
Dar abia e locul gol,
Și mulțimea năvălește
Iarăși stol.

Astfel tabăra se duce
Lălăind în chip avan:
Baba-n mijloc, căpitan,
Scuipă-n sân și face cruce
De satan.

Ba se răscolesc și câinii
De prin curți, și sar la ei.
Pe la garduri ies femeii,
Se urnesc mirați bătrânii
Din bordei.

Ce-i pe drum atâta gură?
Nu-i nimic. Copii ștrengari.
Ei, auzi! Vedea-i-aș mari,
Parcă trece-adunătura
De tătari!

La dum

de Otilia Cazimir

Mos-Craciun, la urcus,
S-a pornit cu sacu-n spate.
Drumu-i rau, si-i lunecus,
Si mosneagul nu mai poate,

Lung se uita indarat,

Scuturandu-si barba rara
De omat,
Si ofteaza sub povara:

--Greu tatuca, greu de tine!
Iaca, stau si ma socot
Daca nu cumva-i mai bine
Sa ma mut mai catra vara,
Ca-s batran si nu mai pot!...

Țara mea

de Otilia Cazimir

Frumoasă mi-e țara străveche,
Întinsă pe munți și pe văi,
Cu fete cu flori la ureche,
Cu mândri și ageri flăcăi!
Frumoasă mi-e țara cea nouă,
Când râde cu râs tineresc,
Cum râde grădina când plouă
Și florile când înfloresc.

Moș Nicolae

Bunul, Moșul Nicolae
Lin sosește în odaie.
Și-n ghetuțele curate
Încep iute să se-arate:
Biscuiți, bomboane, bani,
Ciocolată, gologani.

Dar moșneagul nu mai știe:
Sunt reali sau jucărie?
Printre ghete așezați
Râd papucii mici, ciudați.
Îi explică păpușica:
— Sunt papucii lu'... pisica!

Steaua sus răsare

Steaua sus răsare,
Ca o taină mare,
Steaua strălucește
Și lumii vestește.

Că astăzi Curata,
Prea Nevinovata
Fecioara Maria
Naște pe Mesia.

Magii cum zăriră
Steaua și porniră
Mergând după rază,
Pe Hristos să-L vază.

Și dacă porniră,
Îndată-L găsiră,
La Dânsul intrară
Și se închinară.

Cu daruri gătite,
Lui Hristos menite,
Având fiecare
Bucurie mare.

Care bucurie
Și aici să fie,
De la tinerețe
Pân-la bătrânețe.

Sorcova

Sorcova (1)

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți,
Să-mbătrâniți
Ca merii,
Ca perii,
În mijlocul primăverii;
Ca vița de vie
La Sfânta Marie.
Anul Nou ce vine,
Cu zile senine
Și cu sănătate
Și cu spor la toate,
La anul și la mulți ani!

Sorcova (2)

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți,
Să-mbătrâniți,
Ca un măr,
Ca un păr,
Ca un fir
De trandafir.
Câte pietricele,
Atâtea mielușele;
Câți bolovani,
Atâția cârlani;
Câte cuie sunt pe casă,
Atâția galbeni pe masă.

Sorcova (3)

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți,
Să-mbătrâniți,
Ca un măr,
Ca un păr,
Ca un fir de trandafir.
Tare ca piatra,
Iute ca săgeata,
Tare ca fieru',
Iute ca oțelu',
La anu' și la mulți ani!

Sorcova – varianta 1

Sorcova, vesela,
Să trăiți, să-mbătrâniți,
Peste vară, primăvară,
Ca un păr, ca un măr,
Ca un fir de trandafir,
Tare ca piatra,
Iute ca săgeata,
Tare ca fierul,
Iute ca oțelul.
La anul și la mulți ani!

Sorcova – varianta 4

Câtă șindrilă pe casă,
Atâția galbeni pe masă;
Cât grâu în ogor,
Atâtea vite-n obor;
Câte paie-n bătătură,
Atâția copii în pătură;
Cât păr într-un cojoc,
Atâția copii la foc;

Sorcova (4)

Să ningă,
Să plouă,
Să picure rouă,
Și grâu să-ncolțească,
Bogat să rodească!
S-aducă nădejde
Trecând de premejde.
Copiii să crească,
Mulți ani să-nflorească
Ca merii,
Ca perii,
În mijlocul verii
Și-n timpul primăverii.

Sorcova – varianta 2

Să trăiți, să trăiți,
Întru mulți ani fericiți
Și ca pomii să-nfloriți
Și ca ei să-mbătrâniți
Și ca toamna cea bogată;
Fie casa-ndestulată.
Tot cu mesele întinse,
Cu făcliile aprinse,
Să petreceți împreună,
Până-n veci cu voie bună.

Sorcova – varianta 5

Sorcova, vesela,
Să trăiți, să-mbătrâniți,
Ca un măr, ca un păr,
Ca un fir de trandafir.
Ca merii, ca perii,
În mijlocul verii;
Ca vița de vie
La Sfânta Marie,
Tare ca piatra,

Câtă frunză pe umbrar,
Atâția bani în buzunar!

Iute ca săgeata,
Tare ca fierul,
Iute ca oțelul.
Vacile lăptoase,
Oile lănoase,
Porcii unsuroși,
Copiii sănătoși,
Câte cuie sunt pe casă,
Atâția galbeni pe masă.
La anul și la mulți ani!
Să trăiți, să ne dați bani.

Punguța cu doi bani

de Ion Creangă

Erau odată o babă și un moșneag. Baba avea o găină și moșneagul un cocoș; găina babei se oua de câte două ori pe fiecare zi și baba mânca o mulțime de ouă, iar moșneagului nu-i da nici unul. Moșneagul într-o zi pierdu răbdarea și zise:

— Măi, babă, mănânci ca în târgul lui Cremene. Ia dă-mi și mie niște ouă, ca să-mi prind pofta măcar.

— Da' cum nu! zise baba, care era foarte zgârcită. Dacă ai poftă de ouă, bate și tu cocoșul tău, să facă ouă, și-i mânca; că eu așa am bătut găina, și iacătă-o cum se ouă.

Moșneagul, pofticios și hapsân, se ia după gura babei și, de ciudă, prinde iute și degrabă cocoșul și-i dă o bătaie bună, zicând:

— Na! Ori te ouă, ori du-te de la casa mea, ca să nu mai strici mâncarea degeaba. Cocoșul, cum scăpă din mâinile moșneagului, fugi de-acasă și umbla pe drumuri, bezmetec.

Și cum mergea el pe-un drum, numai iată găsește o punguță cu doi bani. Și cum o găsește, o și ia în clonț și se întoarne cu dânsa înapoi către casa moșneagului. Pe drum se întâlnește c-o trăsură c-un boier și cu niște cucoane. Boieriul se uită cu băgare de seamă la cocoș, vede în clonțu-i o punguță și zice vizitiului:

— Măi! Ia dă-te jos și vezi ce are cocoșul acela în plisc. Vizitiul se dă iute jos din capra trăsurei, și c-un feliu de meșteșug, prinde cocoșul și luându-i punguța din clonț o dă boieriului. Boieriul o ia, fără păsare o pune în buzunar și pornește cu trăsura

înainte. Cocoșul, supărat de asta, nu se lasă, ci se ia după trăsură, spuind neîncetat: Cucurigu! Boieri mari, dați punguța cu doi bani!

Boieriul, înciudat, când ajunge în dreptul unei fântâni, zice vizitiului:

— Mă! Ia cocoșul ăsta obraznic și-l dă în fântâna aceea.

Vizitiul se dă iarăși jos din capră, prinde cocoșul și-l azvârle în fântână! Cocoșul, văzând această mare primejdie, ce să facă? Începe-a înghiți la apă; și-nghite, și-nghite, până ce-nghite toată apa din fântână. Apoi zboară de-acolo afară și iarăși se ia în urma trăsurei, zicând: Cucurigu! Boieri mari, dați punguța cu doi bani! Boieriul, văzând aceasta, s-a mirat cumplit și a zis:

— Mă! Da' al dracului cocoș e ăsta! Ei, lasă că ți-oi da eu ție de cheltuială, măi, crestaturele și pintenaturele!

Și cum ajunge acasă, zice unei babe de la bucătărie să ia cocoșul, să-l azvârle într-un cuptor plin cu jărat și să pună o lespede la gura cuptorului. Baba, căinoasă la inimă, de cuvânt; face cum i-a zis stăpănu-său. Cocoșul, cum vede și astă mare nedreptate, începe a vărsa la apă; și toarnă el toată apa cea din fântână pe jărat, până ce stinge focul de tot și se răcorește cuptorul; ba încă face ș-o apăraie prin casă, de s-a îndrăcit de ciudă hârca de la bucătărie. Apoi dă o blandă lespezei de la gura cuptorului, iese teafăr și de-acolo, fuga la fereastra boierului și începe a trânti cu ciocul în geamuri și a zice: Cucurigu! Boieri mari, dați punguța cu doi bani!

— Măi, că mi-am găsit beleaua cu dihania asta de cocoș, zise boieriul cuprins de mirare. Vizitiu! Ia-l de pe capul meu și-l zvârle în cireada boilor ș-a vacilor; poate vreun buhaiu înfuriat i-a veni de hac, l-a lua în coarne și-om scăpa de supărare. Vizitiul iarăși ia cocoșul și-l zvârle în cireadă! Atunci, bucuria cocoșului! Să-l fi văzut cum înghițea la buhai, la boi, la vaci și la viței; până-înghițit el toată cireada, ș-a făcut un pântece mare, mare cât un munte! Apoi iar vine la fereastră, întinde aripele în dreptul soarelui, de întunecă de tot casa boierului, și iarăși începe! Cucurigu! Boieri mari, dați punguța cu doi bani!

Boieriul, când mai vede și astă dandanaie, crăpa de ciudă și nu știa ce să mai facă, doar va scăpa de cocoș. Mai stă boierul cât stă pe gânduri, până-i vine iarăși în cap una.

— Am să-l dau în haznaua cu banii; poate va înghiți la galbeni, i-a sta vreunul în gât, s-a îneca și-oi scăpa de dânsul.

Și, cum zice, umflă cocoșul de-o aripă și-l zvârle în haznaua cu banii; căci boierul acela, de mult bănet ce avea, nu-i mai știa numărul. Atunci cocoșul înghite cu lăcomie toți banii și lasă toate lăzile pustii. Apoi iese și de-acolo, el știe cum și pe unde, se duce la fereastra boierului și iar începe: Cucurigu! Boieri mari, dați pungața cu doi bani!

Acum, după toate cele întâmplate, boierul, văzând că n-are ce-i mai face, i-azvârle pungața. Cocoșul o ia de jos cu bucurie, se duce la treaba lui și lăasă pe boier în pace. Atunci toate păsările din ograda boierească, văzând voinicia cocoșului, s-au luat după dânsul, de ți se părea că-i o nuntă, și nu altceva; iară boierul se uita galiș cum se duceau păsările și zise oftând:

— Ducă-se și cobe și tot, numai bine că am scăpat de belea, că nici lucru curat n-a fost aici! Cocoșul însă mergea Țanțoș, iar păsările după dânsul, și merge el cât merge, până ce ajunge acasă la moșneag, și de pe la poartă începe a cânta: „Cucurigu!!! Cucurigu!!!”

Moșneagul, cum aude glasul cocoșului, iese afară cu bucurie; și, când își aruncă ochii spre poartă, ce să vadă? Cocoșul său era ceva de speriat! Elefantul ți se părea purice pe lângă acest cocoș; și-apoi în urma lui veneau cârduri nenumărate de păseri, care de care mai frumoase, mai cucuiete și mai bogate. Moșneagul, văzând pe cocoșul său așa de mare și de greoi, și încunjurat de-atâta amar de galițe, i-a deschis poarta. Atunci cocoșul i-a zis:

— Stăpâne, așterne un țol aici în mijlocul ogrăzii.

Moșneagul, iute ca un prâsnel, așterne țolul. Cocoșul atunci se așază pe țol, scutură puternic din aripi și îndată se umplu ograda și livada moșneagului, pe lângă paseri, și de cirezi de vite; iară pe țol toarnă o movilă de galbeni, care strălucea la soare de-ți lua ochii! Moșneagul, văzând aceste mari bogății, nu știa ce să facă de bucurie, sărutând mereu cocoșul și dezmiertzându-l. Atunci, iaca și baba vine nu știi de unde; și când a văzut unele ca aceste, numa-i sclipeau răutăcioasei ochii în cap și plesnea de ciudă.

— Moșnege, zise ea rușinată, dă-mi și mie niște galbeni!

— Ba pune-ți pofta-n cuiu, măi, babă! Când ți-am cerut ouă, știi ce mi-ai răspuns? Bate acum și tu găina, să-ți aducă galbeni; c-așa am bătut eu cocoșul, știi tu din a cui pricină... și iaca ce mi-a adus!

Atunci baba se duce în poiată, găbuiește găina, o apucă de coadă și o ia la bătaie, de-ți venea să-i plângi de milă! Biata găină, cum scapă din mâinile babei, fuge pe drumuri. Și cum mergea pe

drum, găsește și ea o mărgică și-o înghite. Apoi răpede se întoarce acasă la babă și începe de pe la poartă: „Cot, cot, cotcodac!” Baba iese cu bucurie înaintea găinei. Găina sare peste poartă, trece iute pe lângă babă și se pune pe cuibariu; și, după vrun ceas de ședere, sare de pe cuibariu, cotcodăcînd. Baba atunci se duce cu fuga, să vadă ce i-a făcut găina!... Și, când se uită în cuibariu, ce să vadă? Găina se ouase o mărgică. Baba, când vede că și-a bătut găina joc de dânsa, o prinde și-o bate, și-o bate, pân-o omoară în bătaie! Și așa, baba cea zgârcită și nebună a rămas de tot săracă, lipită pământului. De-acu' a mai mânca și răbdări prăjite în loc de ouă; că bine și-a făcut răs de găină și-a ucis-o fără să-i fie vinovată cu nimica, sărmana!

Moșneagul însă era foarte bogat; el și-a făcut case mari și grădini frumoase și trăia foarte bine; pe babă, de milă, a pus-o găinăriță, iară pe cocoș îl purta în toate părțile după dânsul, cu salba de aur la gât și încălțat cu ciuboțele galbene și cu pinteni la călcăie, de ți se părea că-i un irod de cei frumoși, iară nu cocoș de făcut cu borș.

Ursul păcălit de vulpe

de Ion Creangă

Era odată o vulpe vicleană, ca toate vulpile. Ea umblase o noapte întreagă după hrană și nu găsise nicăiri. Făcându-se ziua albă, vulpea iese la marginea drumului și se culcă sub o tufă, gândindu-se ce să mai facă ca să poată găsi ceva de mâncare.

Șăzând vulpea cu botul întins pe labelle de dinainte, îi vine miros de pește. Atunci ea rădică puțin capul și, uitându-se la vale, în lungul drumului, zărește venind un car tras de boi.

— Bun! gândi vulpea. Iaca hrana ce-o așteptam eu. Și îndată iese de sub tufă și se lungește în mijlocul drumului, ca și cum ar fi fost moartă.

Carul apropiindu-se de vulpe, țăranul ce mâna boii o vede și, crezând că-i moartă cu adevărat, strigă la boi: Aho! Aho! Boii se opresc. Țăranul vine spre vulpe, se uită la ea de aproape și, văzând că nici nu suflă, zice: Bre, da' cum naiba a murit vulpea asta aici?! Ti!... Ce frumoasă cațaveică am să fac nevastei mele din blana istui vulpoi! Zicând așa, apucă vulpea de după cap și, târând-o

până la car, se opintește ș-o aruncă deasupra peștelui. Apoi strigă la boi: „Hăis! Joian, cea! Bouean” Boii pornesc.

Țăranul mergea pe lângă boi și-i tot îndemna să meargă mai iute, ca s-ajungă degrabă acasă și să ieie pelea vulpii.

Însă, cum au pornit boii, vulpea a și început cu picioarele a împinge peștele din car jos. Țăranul mâna, carul scârțâia, și peștele din car cădea.

După ce hoața de vulpe a aruncat o mulțime de pește pe drum, bineșor sare și ea din car și, cu mare grabă, începe a strânge peștele de pe drum. După ce l-a strâns grămadă, îl ia, îl duce la vizuina sa și începe a mânca, că tare-i mai era foame!

Tocmai când începuse a mânca, iaca vine la dânsa ursul.

— Bună masă, cumătră! Ti!!! Da' ce mai de pește ai! Dă-mi și mie, că tare mi-i poftă!

— Ia mai pune-ți pofta-n cuiu, cumătre, că doar nu pentru gustul altuia m-am muncit eu. Dacă ți-i așa de poftă, du-te și-ți moaie coada-n baltă, ca mine, și-i avea pește să mănânci.

— Învață-mă, te rog, cumătră, că eu nu știu cum se prinde peștele.

Atunci vulpea rânji dinții și zise: Alei, cumătre! Da' nu știi că nevoia te duce pe unde nu-ți e voia și te-nvață ce nici gândești? Ascultă, cumătre: vrei să mănânci pește? Du-te desară la băltoaga cea din marginea pădurei, vâra-ți coada-n apă și stăi pe loc, fără să te miști, până despre ziuă; atunci smuncește vârtos spre mal și ai să scoți o mulțime de pește, poate îndoit și-ntreit de cât am scos eu.

Ursul, nemaizicând nici o vorbă, aleargă-n fuga mare la băltoaga din marginea pădurei și-și vâra-n apă toată coada!...

În acea noapte începuse a bate un vânt răce, de îngheța limba-n gură și chiar cenușa de sub foc. Îngheață zdravăn și apa din băltoagă și prinde coada ursului ca într-un clește. De la o vreme, ursul, nemaiputând de durerea cozei și de frig, smuncește o dată din toată puterea. Și, sărmanul urs, în loc să scoată pește, rămâne făr' de coadă!

Începe el acum a mornăi cumplit ș-a sări în sus de durere; și-nciudat pe vulpe că l-a amăgit, se duce s-o ucidă în bătaie. Dar șireata vulpe știe cum să se ferească de mânia ursului. Ea ieșise din vizuină și se vârase în scorbura unui copac din apropiere; și când văzu pe urs că vine făr' de coadă, începu a striga:

— Hei, cumătre! Dar ți-au mâncat peștii coada, ori ai fost prea lacom și-ai vrut să nu mai rămâie pești în baltă?

Ursul, auzind că încă-l mai ie și în răs, se înciudează și mai tare și se răpede iute spre copac; dar gura scorburei fiind strâmtă, ursul nu putea să încapă înlăuntru. Atunci el caută o creangă cu cârlig și începe a cotrobăi prin scorbură, ca să scoată vulpea afară și să-i deie de cheltuială... Dar când apuca ursul de piciorul vulpei, ea striga: „Trage, nătărăule! Mie nu-mi pasă, că tragi de copac...” Iar când anina cârligul de copac, ea striga: „Valeu, cumătre! Nu trage, că-mi rupi piciorul!”

În zadar s-a năcăjit ursul, de-i curgeau sudorile, că tot n-a putut scoate vulpea din scorbura copacului.

Și iaca așa a rămas ursul păcălit de vulpe!

Aventura broscuței

de Tiberiu Jugănaru

O broscuță și-un broscoi
Au ieșit dintr-o băltoacă
Și se zbenguie-amândoi
Ca prietenii de joacă.

Merg în salturi, se agită,
Se distrează foarte bine,
De pe pajiștea-nflorită
Aud zumzet de albine.

Dar broscuța cea voioasă
Se întrebă cu temeii:
„M-am îndepărtat de casă,
Ce-or spune părinții mei?”

Pe asemenea căldură
Le lipsește bălăcitul,
Limba se usucă-n gură,
Le-a pierit orăcăitul.

Se târăsc spre baltă jalnici,
Drumul pare chiar mai lung,
Nu mai țopăie zburdalnici,
Cred că nici nu mai ajung.

S-au salvat cu greu micuții
Și-acum, de-i vei întreba,
Nu mai pleacă-n expediții
Chiar să-i roage cineva.

Primăvara

de Vasile Alecsandri

A trecut iarna geroasă,
Câmpul iar a înverzit,
Rândunica cea voioasă
La noi iarăși a sosit.

Dintr-o creangă-n alta zboară
Sturzul galben, aurit,
Salutare, primăvară,
Timp frumos, bine-ai venit!
Turturelele se-ngână,
Mii de fluturi vezi zburând
Și pe harnica albină
Din flori miere adunând.

Cântă cucu-n dumbrăvioară
Pe copacul înflorit,
Salutare, primăvară,
Timp frumos, bine-ai venit!

De ziua mamei

de Elena Farago

Eu nu sunt destul de mare
Ca să pot să-nvăț măcar,
De pe carte, o urare,
Și nu sunt destul de mare
Ca să-ți dau un dar.

Dar îți dau o sărutare,
Ici, pe obrăjor,
Și pe mâna asta care
Mă-ngrijește-n fiecare
Zi, cu-atâta dor!

Zile lungi și voie bună
Îți doresc eu mult,
Și mă rog de flori să-ți spună
Să mă ierți, mămică bună,
Că nu știu mai mult.

Ridichea uriașă

poveste populară

Bunicul a pus în grădiniță o ridiche și a crescut ridichea aceea mare, mare, cât capul omului, și mai mare. Într-o zi, bunicul a încercat să smulgă ridichea din pământ; și apucând-o de frunze trage și trage... iar ridichea nu s-a lăsat deloc.

Moșul a chemat și pe babă.

Baba s-a prins de mijlocul moșneagului, moșneagul de frunzele ridichii și trag, trag, dar ridichea nu s-a smuls. A chemat baba și o nepoată.

Nepoțica s-a prins cu amândouă mâinile de mijlocul babei, baba de moș și moșul de ridiche.

Trag, trag, trag, dar ridichea nu s-a smuls. Nepoțica a chemat cățelușul.

Cățelușul s-a agățat de poala nepoțicăi, nepoțica de mijlocul babei, baba de moș și moșul de ridiche și trag, trag, dar ridichea nu s-a smuls.

Iaca și pisica să ajute și ea la scos ridichea. Pisica s-a agățat de coada cățelului, cățelușul de poala nepoțicăi, nepoțica de mijlocul babei, baba de moșneag și trag, trag, trag, dar ridichea tot nu s-a smuls.

— Stați că mai aduc eu un tovarăș în ajutor! zice pisica. Și a chemat pe șoarece.

Se prinde șoarecele de coada pisicii, pisica de cățeluș, cățelușul de nepoțică, nepoțica de bunică, bunica de moș, moșul de ridiche și trag, trag... ridichea s-a smuls.

Rilă-Iepurilă și cărbușul cu aripioare de aur

de Florin Mugur

Soarele ardea din zi în zi mai puternic. Zăpada se topea. Pârâiașe argintii cântau un cântec vesel, alergau sprintene prin pădurice.

Un fir de iarbă scoase deodată capul la lumină. Apoi încă un firișor de iarbă, subțirel. Și încă unul, și încă unul, din ce în ce mai multe.

Printre firele de iarbă se văzu și un ghiocel. Clătina capul mulțumit în adierea vântului. Apoi, lângă ghiocelii mai răsăriră o sumedenie de flori. Venea primăvara.

Din scorbura unde își avea culcușul, un iepuraș privi curios în jurul lui. Avea urechi cenușii, lungi, tare lungi și o codiță albă care tremura mereu. Iepurașul se uita mirat către flori. Se gândi:

„Ehei, se duce cumătra iarnă... Se duce...” Și clatină bucuros din cap.

Apoi ieși din scorbură și – vesel – începu să se plimbe prin iarbă cântând:

— Eu sunt Rilă-Iepurilă,
De dușmani eu nu am milă!
Iepurilă cel voinic,
Nu se teme de nimic.

Cum cânta așa, un cărbuș care ședea pe o floare îi strigă:

— Iepurilă! Iepurilă! Ce mai faci?

— Dar cine ești tu?

Iepurilă se uită în dreapta, se uită în stânga, se uită în față, se uită în spate, dar nu văzu nimic!

— Aici sunt! Aici sunt! Pe floare! bâzâi cărăbușul.

— Cum, tu mă strigai, prichindelule? întrebă Iepurilă privind cărăbușul care avea aripioarele scânteietoare ca de aur. Ce vrei cu mine?

— Hai să fim prieteni! Eu sunt cărăbușul cu aripioare de aur. Hai să ne jucăm împreună! Nu vrei?

— Ba da, hai să ne jucăm, cărăbușule!

Și au început să se joace de-a v-ați ascunselea. Se pitea cărăbușul după o floare, îl căuta iepurașul. Se ascundea iepurașul, zbură cărăbușul până îl găsea. Și Rilă-Iepurilă cânta mereu:

— Eu sunt Rilă-Iepurilă,
De dușmani eu nu am milă!
Iepurilă cel voinic,
Nu se teme de nimic.

Cântecul lui intră și în vizuina ursului. Ursul se trezi, întinzându-și somnoros labele, păși afară din scorbura în care dormise întreaga iarnă, apărând drept în calea lui Iepurilă. Era un urs bătrân și mare de tot care clămpănea înfometat din fălci.

— Mor-mor! Eu sunt ursul cel bătrân, am dormit toată iarna și acum mi-e foame... Am să te mănânc, Iepurilă! Și ursul se linse pe bot:

— Phii, ce foame mi-e!

Cât era de voinic Iepurilă, dar inima i se făcuse cât o gămălie de ac și ticăia repede-repede.

„Ce să mă fac? Ce să mă fac? se gândea el. Acum pune laba pe mine.” Și deodată, ursul îl înșfăcă de urechi și-l ridică. Îl ținea în labă sus, deasupra pământului, și-l privea mulțumit:

— Ce mai mâncărică bună fac eu din tine... Mor-mor.

Dar iată că Iepurilă auzi un bâzâit. Era cărăbușul cu aripioarele de aur, care văzând că Iepurilă e gata să fie mâncat, își puse în gând să-l scape și îi șopti:

— Iepurilă... Iepurilă... Nu-ți fie teamă! Te scap eu.

Și ce să vezi? Cărăbușul începu să se plimbe pe nasul ursului. Îi intră apoi în ureche și începu să-l gădile.

— Mor-mor, mormăi ursul supărat către cărăbuș. Lasă-mă în pace!

— Bâz, bâz, îi bâzâia cărăbușul mai departe la ureche. Ursul își scutură mâniat capul. Dar nimic! Cărăbușul bâzâia mai departe. „Ei, lasă că-ți arăt eu”, se gândi ursul. Și ridică laba dându-i drumul lui Iepurilă. Nici nu se gândea la el.

Deodată, se izbi cu laba peste ureche.

— Te-am prins, cărăbușule!

Ursul se lovise tare, tare de tot. Îi țiuiau urechile de durere. Dar cărăbușul fugise de mult și acum alerga împreună cu Iepurilă să scape de urs. Și bâzzzz, și lipa-lipa, și bâzzzz, și lipa-lipa fugeau cei doi prieteni, fugeau mereu. Dar tot cărăbușul o luă înainte. Striga iepurașului:

— Hai mai iute, Iepurilă!

— Stai că vin acum!

— Hai mai sprinten, haide, hai,

Că ne-ajunge și e vai...

Până să-și dea seama ursul, cei doi prieteni erau acum departe. Ursul nu mai putea să-i ajungă. Se așeză supărat și obosit pe iarbă, gândindu-se cât de ușor fusese păcălit...

În timpul acela, Iepurilă și cărăbușul cu aripioare de aur ajunseseră departe. Iepurilă se așeză obosit la umbra unui pom. Cărăbușul stătea și el pe un firicel de iarbă.

— Ei, bine că am scăpat, spuse Iepurilă.

— Acum hai să ne jucăm mai departe, spuse cărăbușul cu aripioarele de aur.

— Hai!

Și s-au jucat cei doi prieteni până seara târziu, bucuroși că scăpaseră de ursul cel fioros.

În ziua de Paști

de Elena Farago

Toți copiii azi se îmbracă
Cu ce au ei mai frumos
Și părinții lor le cântă
Învieră lui Cristos.

Și la masă ciocnesc astăzi,
Toți copiii cei cuminiți,
Ouă roșii și peștrițe,

Cu iubiții lor părinți.
Toți copiii azi sunt darnici,
Căci ei știu că lui Cristos
Îi sunt dragi numai copiii
Cei cu sufletul milos.

Și copiii buni la suflet
Azi cu bucurie dau
Cozonaci și ouă roșii
La copiii care n-au.

Tâmplarul

de Mihai Theodorescu

Un tâmplar e meșter mare,
El, din lemn, ce vrei îți face,
Magazie, gard, hambare,
Uși, ferestre... tot ce-ți place.

Stai pe scaun.
Calci podeaua.
Scrii pe tablă.
Dormi în pat.
El, tâmplarul cu rindeaua,
El pe toate le-a lucrat.

Când muncește, vesel cântă
Și-ar fi foarte supărat
De-ar vedea vreo bancă frântă
Sau vreun scaun zgâriat!

Noi, albinele

de Călin Gruia

Trântorul a plecat să se plimbe prin grădină și s-a întors seara târziu. Nu era obosit când a intrat în stup. De ce să fie? De somn? A dormit pe o floare de nalbă... A visat ceva, tolănit pe un trandafir roșu... S-a certat cu un fluture... A vorbit ceva cu o

viespe și ziua a trecut. Atâta pagubă! „Mâine o să fie altă zi”, gândi trântorul și se-ndreptă repede spre sala de mese a stupului. Nu găsi pe nimeni acolo și nu-și văzu nici ceașca pe nicăieri. Supărat, începu să strige:

— Ei, dar unde-i ceșcuța mea? Unde-i cornulețul meu?... Nemaipomenit...

O albină mai în vârstă, cu o mătură sub aripă, se apropie de el și-i spune:

— Nu te enerva... Mănânci ce ai adus.

— Nu înțeleg ce vrei să spui...

— Nu ți se mai dă mâncare de azi înainte, îi spuse bătrâna albină.

— Dar mor de foame. Nu se poate... Am tot dreptul la porția mea!

— Pofțim mătura, fă curățenie pe sub cei doi faguri...

— Eu? Eu cu mătura?... Dar n-am muncit niciodată.

— Ei, vezi?... Asta-i pricina... Noi muncim și noi mâncăm... Mierea nu pică din cer... Nu te trimite nimeni să alergi prin flori... Dar de curățat, de reparat, de aerisit, de adus apă la pui, de luptat cu dușmanii noștri din afară, mă rog, se găsește de lucru...

— Și cine a hotărât toate astea?...

— Noi, albinele...

— Am să mă plâng împotriva voastră...

— N-ai decât...

— Am să mă plâng stăpânului prisăcii... O să vedeți voi. O să vă pară rău!

Și trântorul, supărat, ieși pe urdiniș... Pe unde o fi umblat, n-a putut să afle nimeni. Dacă-l întâlnești cumva, explicați-i voi cum stau lucrurile cu cei care nu vor să muncească.

Scufița Roșie

de Frații Grimm

A fost odată o fetiță zglobie și drăgălașă, pe care o iubea oricine de cum o vedea. Dar mai dragă decât oricui îi era ea bunicii, care nu știa ce daruri să-i mai facă.

Odată, bunica îi dăruie o scufiță de catifea roșie, și pentru că-i sedea tare bine fetei și nici nu mai voia să poarte altceva pe cap, o numiră de atunci Scufița Roșie.

Într-o zi, maică-sa îi zise:

— Scufița Roșie, ia bagă-n coșuleț bucata asta de cozonac și sticla asta de vin și du-le bunicii, că e bolnavă și slăbită și bunătațile astea or s-o ajute să-și mai vină în puteri. Da' vezi de pleacă mai înainte de a se lăsa zăpușeala și caută de mergi frumos și să nu te abați din drum; altfel, cine știe, de alergi, ai putea să cazi și să spargi sticla, și atunci bunicuța cu ce o să se mai aleagă? Iar când o fi să intri în casă, nu uita să-i dai bunicii „Bună dimineața” și vezi să nu înceapă a-ți umbla ochii prin toate ungherele!

— Așa am să fac! îi făgăduie Scufița Roșie și-i dădu mâna la plecare.

Bunicuța locuia în pădure, cam la vreo jumătate de ceas depărtare de sat. Și de cum intră Scufița Roșie în rariștea codrului, numai ce îi ieși lupul înainte. Dar Scufița Roșie nu știa ce lighioană rea e lupul și nu se temu defel când îl văzu.

— Bună ziua, Scufița Roșie! îi zise el.

— Mulțumesc frumos, lupule.

— Încotro așa de dimineață, Scufița Roșie?

— Ia, până la bunicuța!

— Și ce duci acolo, sub șorț?

— Cozonac și vin. Mama a făcut ieri cozonac și-i duc nițeluș și bunicii, care-i bolnavă și slăbită, să mănânce și ea, ca să-și mai vină în puteri.

— Da' unde șade bunică-ta, Scufița Roșie?

— Colo, în pădure, la vreun sfert de ceas și mai bine de aici. Cum ajungi sub cei trei stejari, ai și dat de casa ei, iar ceva mai la vale e alunișul pe care doar îl știi! îi răspunse Scufița Roșie.

Lupul își zise în sinea lui „Fragedă-i fetea asta! Ce mai îmbucătură pe cinste ar fi, zău așa! Cu mult mai gustoasă decât baba! Da' e vorba că trebuie să fiu șiret și să ticluiesc în așa fel lucrurile ca să pun mâna pe amândouă”...

Mai merse lupul o bucată de drum alături de Scufița Roșie și apoi începu să-i spună cu glas mieros:

— Scufița Roșie, ia te uită ce flori frumoase strălucesc în jurul tău! Și tu nici nu le iei în seamă măcar... Și mie mi se pare că n-auzi nici ce dulce cântă păsărelele!... Atât de serioasă pășești pe

drum, de parcă te-ai duce la școală și e atât de plăcut să hoinărești și să zburzi prin pădure; e atâta veselie!...

Scufița Roșie ridică privirea și când văzu cum jucau razele soarelui printre crengile copacilor, când privi mai cu luare aminte la florile frumoase care creșteau pretutindeni, își spuse în sinea ei: „Mare bucurie i-aș face bunicii dacă i-aș duce și-un buchet de flori proaspete! E atât de dimineață, că nu mi-e teamă că am să întârzii!”

Se abătu deci din drum și o luă prin pădure ca să culeagă flori. Rupea de ici una, de dincolo alta, dar îndată i se părea că puțin mai încolo îi zâmbește o floare și mai ochioasă; alerga într-acolo și, tot culegând margarete și clopoței, se pierdea tot mai mult în adâncul codrului. În ăst timp însă, lupul porni de-a dreptul spre casa bunicii și bătu la ușă.

— Cine-i acolo?

— Eu sunt, Scufița Roșie, și-ți aduc cozonac și-o sticlă cu vin. Dar deschide ușa, bunicuță!

— Apasă pe clanță și intră! răspunse bunica. Că eu mă simt slăbită și nu mă pot da jos din pat.

Lupul apăsa pe clanță și intră, deschise ușa, se repezi glonț spre patul bunicii și, fără să scoată o vorbă, o înghiți. Se îmbracă apoi cu hainele ei, își puse pe cap scufia, se culcă în pat și trase perdelele.

În vremea asta, Scufița Roșie culesese atâtea flori, că abia le mai putea duce. Cum alerga ea de colo până colo, deodată își aminti de bunica și porni degrabă spre căscioara din pădure. Și nu mică îi fu mirarea când văzu ușa dată de perete.

De îndată ce intră în odaie, o cuprinse neliniștea; totul i se părea atât de ciudat, încât își spuse: „Vai, Doamne, ce-o fi azi cu mine de mi-e așa de frică?... Că doar altădată mă simțeam atât de bine la bunicuța!”

Și, fără să mai aștepte, strigă:

— Bună dimineața!

Dar nu primi nici un răspuns.

Scufița Roșie se apropie atunci de pat și dădu perdelele la o parte. Bunicuța stătea întinsă în pat, cu scufia trasă peste ochi și avea o înfățișare atât de ciudată, încât fetița întrebă:

— Vai, bunicuță, da' de ce ai urechi atât de mari?

— Ca să te pot auzi mai bine.

— Vai, bunicuțo, da' de ce ai ochii atât de mari?

- Ca să te pot vedea mai bine.
- Vai, bunicuțo, da' de ce ai mâini atât de mari?
- Ca să te pot apuca mai bine.
- Da', bunicuțo, de ce ai o coșcogeamite gură?
- Ca să te pot înghiți mai bine.

N-apucă să sfârșească ultimul cuvânt, că și sări jos din pat și-o înghiți pe biata Scufița Roșie.

După ce-și potoli foamea, lupul se culcă din nou în pat și, prinzându-l somnul, adormi și începu să sforăie de se cutremurau pereții. Și se întâmplă ca tocmai atunci să treacă prin fața casei un vânător. Auzi el sforăiturile și-și spuse: „Bre, da' tare mai sforăie bătrâna! Nu cumva i-o fi rău?” Intră în casă și, când se apropie de pat, îl văzu pe lup tolănit acolo.

— Ei drăcie, nu-mi închipuiam c-o să te gălesc aici, ticălos bătrân! izbucni vânătorul. De când te caut!

Își potrivi pușca și voi să tragă, dar în clipa aceea îi trecu prin minte: „Dar dacă lupul a înghițit-o pe bătrână? Poate că aș mai putea s-o scap!” Așa că nu mai trase, ci, luând o foarfecă, începu să taie burta lupului adormit. Abia apucase să facă două-trei tăieturi, că se și văzu strălucind scufița cea roșie a fetei, și când mai făcu o tăietură, fetița sări afară și strigă:

— Vai, ce spaimă am tras! Ce întuneric era în burta lupului!

După aceea a scos-o afară și pe bunică. Era încă în viață, dar abia mai răsufla. Scufița Roșie adună în grabă niște pietroaie și tustrei umplură cu ele burta lupului.

Când se trezi, lupul voi s-o ia la sănătoasa, dar pietroaiele atârnavu atât de greu încât dihania se prăbuși la pământ și dădu ortu' popii.

Cei trei nu-și mai încăpeau în piele de bucurie. Bunicuța mănca cozonacul și bău vinul pe care-l adusese fetița și pe dată se îndrăveni. Iar Scufița Roșie, gândind în sine ei, parcă muștrându-se, își zise: „De-acu' înainte n-o să mă mai abat niciodată din drum când oi merge singură prin pădure, ci o să ascult de povețele mamei!”

Focul

de Nina Stănculescu

Nicușor a rămas singur în odaie. Și cu altceva nu găsi să se joace decât cu o cutie de chibrituri uitată pe masă.

Scoase dinăuntru un bețișor și gata, îl și aprinse.

Dar n-avu vreme să se bucure de ispravă, că flăcăriua care izbucnise la capătul bețișorului se-apropie repede de degetele lui, arzându-l. De spaimă, scăpă chibritul jos, pe covor. Și până să se aplece să-l stingă, se și făcu un fum alb înecăcios. Acum avea să se aprindă tot covorul, să ia foc masa, scaunele, întreaga cameră și... Îngrozit, Nicușor o luă la goană spre bucătărie, zbierând:

— Mamă, arde!

Mama veni alergând și când dădu cu ochii de pălăria din mijlocul camerei, își duse mâinile la cap:

— Copile, ce-ai făcut?

Apucă pe dată o cuvertură de pe pat și o azvârli pe covor. Apoi aduse o găleată cu apă și o răsturnă pe dușumea.

Nicușor o privea încremenit din pragul ușii, ținându-și în gură pumnul cu degetele care-l usturau amarnic.

Mama veni la el și îl zgudui de umeri:

— Era să dai foc la casă! Ce joacă mai e și asta?

Fără să poată rosti un cuvânt, de spaimă, Nicușor se porni să plângă cu sughițuri.

Mama strânse pătura de pe jos și apoi șterse apa, care se prelingea peste tot.

Nicușor rămase în prag, fără să mai îndrăznească să intre în odaia în care ultimele dâre de fum se răsfirau pierind pe fereastră. Se lăsă binișor pe vine, cu lacrămile curgându-i de-a lungul obrazilor. Și cât îl mai usturau încă degetele!

Dar tocmai atunci, ca un făcut, intră pe ușă tata, scuturându-și bocancii, fiindcă umblase prin ploaie. Nicușor sări în picioare, privindu-l speriat, cu ochii mari. Ce avea să spună tata de isprava lui?

Și într-adevăr, tatăl se opri în săliță, strâmbă din nas și își roti ochii în toate părțile:

— Dar ce miroase aici așa de tare a ars?

Atunci mama i-l arătă pe Nicușor, necăjită:

— Copilul ăsta n-a găsit altceva mai bun de făcut decât să se joace cu chibriturile!

— Cum? Cu chibriturile? se încruntă tatăl.

— Ce-a mai fost aici! Era să se aprindă toată casa! urmă mama.

Atunci, Nicușor alergă la tata și își ascunse capul în haina lui groasă, care mirosea a ploaie:

— Focul e rău! E tare rău!

Tatăl îl prinse pe Nicușor de umeri și îl întoarse cu fața spre el:

— Bineînțeles că e rău! Focul poate să ardă o casă întreagă! O casă în care locuim noi și încă alții, mame și tați și copii, poate să ardă un oraș întreg...

Și cum Nicușor tremura mereu cu capul pe mâna lui puternică, adăugă ceva mai blând:

— Ia-ți hăinuța de ploaie și hai cu mine!

Afară nu mai ploua. Doar câteva picături ici-colo: pic... pic... și cât de proaspăt era aerul, mai cu seamă după fumul cel înecăcios dinăuntru!

Tatăl îi arătă acoperișurile caselor:

— Vezi, casele au coșuri. În fiecare casă iarna se face foc, și e cald, și casele nu ard! Și vara se face foc, ca să prăjești bucatele. Și nu ard casele de atâta foc cât se face mereu înăuntru și vara, și iarna!

Apoi trecură strada și se opriră în dreptul uzinei, uzina la care lucra tata și în care Nicușor nu intrase niciodată mai departe de cabina scundă a portarului, uzina care toată ziua și toată noaptea duduia și scotea fum.

— Vezi fumul acela? îl întrebă tata privind peste curtea largă, plină de ateliere înșirate unele după altele. Vine focul cu care lucrăm înăuntru. Cu focul topim oțelul, de putem să-l turnăm în forme, cu focul putem lucra și modela tot felul de piese, mașini, aparate! Știi tu câte lucruri folositoare se fac la noi în țară cu focul? Tractoare care lucrează pământul, excavatoare care construiesc șosele și case, motoare și câte și mai câte...

Nicușor asculta și parcă niciodată nu i se păruse tatăl său atât de puternic! Se uita la el cu mândrie și cu respect! Și în adâncul lui se bucura fără margini: acesta este tatăl meu!

Și parcă ghicindu-i gândul, tatăl zâmbi și porni cu el mai departe, printre picurii rari de ploaie, prin aerul acela atât de proaspăt, de curat:

— Ei, ce spui, Nicușor, e rău sau e bun focul?

Nicușor nu știa ce să spună.

— Și tu, băiete, când ai să mai crești, urmă tatăl, ai să înveți să-l strunești, să-l împlânzești și să lucrezi cu el lucruri folositoare ție și tuturor oamenilor!

1 Iunie, Ziua Copilului

de Teodor Munteanu

Este 1 Iunie,
E prima zi de vară,
Soarele e sus pe cer,
E frumos afară.

Suntem astăzi mai voioși,
Căci avem serbare,
E Ziua Copiilor,
E zi de sărbătoare.

La serbare a venit
Astăzi multă lume.
Cântece și poezii,
Fiecare spune.

Ionel s-a încurcat
Și s-a-nroșit ca focul.
„Nu-i nimic”, cu toții-au zis,
„Bată-l-ar norocu”.

Sandu cel cu ochelari,
Cu a sa chitară,
Singur s-a acompaniat
Pentru prima oară

Și o coardă i s-a rupt
Când lovi mai tare.
Nimeni nu s-a supărat,
C-așa-i la serbare.